

מיזם הבדידות – תיאור המענים ביישובים

כתיבה: אילנית שטיינברגר, מנהלת מיזם הבדידות

שם היישוב: ס'חנין

שם התוכנית: הפגת בדידות למרותקי בית

הגוף המפעיל: עמותת השלום בס'חנין.

המועד, משך הפעילות ותדירותה: אחת לשבוע.

המקום: בית הזקן.

קהל היעד: זקנים מרותקי בית אשר אותרו כבודדים, אינם מבקרים במרכז היום ומעוניינים בפעילות עם מתנדב.

מספר המשתתפים: 40

תיאור הפעילות: מבנה ותוכן

במהלך ביקור הבית, בעת מילוי שאלון האינטייק, נשאלו הזקנים גם לגבי תחומי עניין שבהם ירצו לעסוק יחד עם המתנדב. כמו כן, בעת ביקור הבית הרכז התרשם גם ממצבו התפקודי, המנטלי והקוגניטיבי של הזקן. המידע שהרכז אסף בשלב האיתור סייע בהתאמה של מתנדב. חיבור בין מתנדב לזקן סביב מכנה משותף סייע מאוד ב"שבירת הקרח" והגדיל את הסיכוי להתפתחות קשר משמעותי ביניהם. בין הגורמים הנוספים אשר סייעו להיווצרות קשרים משמעותיים היו העקביות של ביקורי המתנדבים, אשר ביקרו את הזקן מדי שבוע ולעיתים גם פעמיים בשבוע וגילו הקשבה פעילה, אמפתיה ואכפתיות.

ברוב המקרים, המפגשים בין המתנדב לבין הזקן נשאו אופי של מפגש חברתי, אך היו גם מפגשים שעסקו בפעילות פנאי בהתאם להעדפות של הזקן, כגון אומנות, גינון, משחקי שולחן, הנגשת פעילויות דרך טאבלט, טיול משותף בשכונה וכדומה.

- במהלך התוכנית התקיימו אירועים משותפים למתנדבים ולמשתתפים, שמטרתיהם היו: הבעת הערכה כלפי המתנדבים על תרומתם.
- עידוד הזקנים ליציאה מהבית והשתלבות בפעילויות ובשירותים בקהילה.
- הענקת תחושת שייכות לקהילה.

באמצעות ההסעות וליווי המתנדבים באירועים אלה, המשתתפים נחשפו לפעילויות ולמסגרות שונות בקהילה, לדוגמה למרכז היום של העמותה, דבר שהעלה את המוטיבציה שלהם לבחון השתתפותם במרכז.

מאחר שהמתנדבים הם כוח מניע חשוב בתוכנית, יש להעניק להם הכשרה וליווי שוטף. על ההכשרה לכלול תכנים, כגון: זיקנה, בדידות, כניסה לבית הזקן ופעילות פנאי משמעותית.

גיוס מתנדבים מהווה אתגר בכל תוכנית. בחברה הערבית הקושי הוא רב יותר ממספר סיבות:

- היעדר תשתית של מתנדבים ביישוב.
- ההתנדבות בחברה הערבית היא בדרך כלל בלתי פורמלית, חד-פעמית ונקודתית ואילו ההתנדבות בתוכנית דרשה מחויבות קבועה לאורך זמן.
- בחברה הערבית לא מקובל שנשים נשואות תיכנסנה לבתים של אנשים שאינם מוכרים להן (כמובן שהקושי רב יותר כאשר אין התאמה מגדרית).

כדי להתגבר על הקשיים בגיוס מתנדבים פעלו בעמותה במספר ערוצים, כגון: הרצאות בנושא קידום בריאות לקהל הרחב שבסופן הוצגה התוכנית והוצע למשתתפים להתנדב; פרסום באמצעי המדיה השונים, חבר מביא חבר ואף פנייה ליועצת מעמד האישה ברשות אשר פועלת רבות לקידום ולהעצמת נשים בחברה הערבית, עידודן להתנדבות, ערבות הדדית ותמיכה חברתית-קהילתית. פנייה זו פתחה את הדלת ועודדה נשים רבות לקחת חלק בתוכנית. ערוץ נוסף לגיוס מתנדבות היה מתוך הקבוצות למיומנויות חברתיות אשר היו חלק מהתוכנית להפגת בדידות בסח'נין. משתתפות שסיימו את התהליך הקבוצתי והביעו עניין לתרום חזרה לקהילה, השתלבו בתוכנית.

כוח אדם

- רכזת התוכנית (מרפאה בעיסוק).
- מתנדבים.

עלות התוכנית: 52,000 ₪ עבור החזרי נסיעות למתנדבים, תגמול מתנדבים, הכשרה והדרכה, וחומרים מתכלים לעבודה עם הזקנים (לא כולל עלויות של ריכוז).

ליצירת קשר

רמי שלאטה, מנכ"ל עמותת השלום.

דוא"ל: rami@mosen.org.il

טלפון: 04-4625963